

HARTKATHETERISATIE

FRANCISCUS VLIETLAND

Bij u vindt binnenkort een röntgenonderzoek van het hart plaats. In medische termen noemen we dit 'coronair angiografie' of 'hartkatheterisatie'. Het doel van dit onderzoek is om eventuele afwijkingen en/of vernauwingen aan de kransslagaderen zichtbaar te maken en vast te stellen welke behandeling noodzakelijk is. Daarnaast kan op verzoek van uw cardioloog nader onderzoek plaatsvinden naar het hart, de hartkleppen en bloeddrukken rondom het hart.

Op een röntgenfilm zijn de bloedvaten niet te zien, maar door middel van een contrastmiddel kan de vaatholte zichtbaar gemaakt worden. Hieronder leest u daar meer over.

Opname

Voor dit onderzoek van het hart wordt u opgenomen. Als de procedure via de pols verloopt, kunt u dezelfde dag weer naar huis. Als de procedure via de lies verloopt, moet u één nacht blijven. Een medewerker van het Opnamebureau belt u op voor het maken van een afspraak voor de opname.

Overgevoelig

Bij dit onderzoek maken wij gebruik van jodiumhoudende stoffen en een contrastmiddel. Sommige mensen zijn overgevoelig voor jodium. Als u weet dat u overgevoelig en/of allergisch bent voor jodium of contrastmiddel, geeft u dit door aan uw behandelend arts en de verpleegkundige.

Medicijngebruik

Als u bloed verdunnende middelen gebruikt, vragen wij u dit te melden bij uw arts. Het kan zijn dat u tijdelijk moet stoppen met deze middelen. Uw arts informeert u hierover.

Het gaat om de volgende bloedverdunners:

- Fenprocoumon (Marcoumar)
- Acenocoumarol (Sintrom)
- Rivaroxaban (Xarelto)
- Apixaban (Eliquis)
- Dabigatran (Pradaxa)

Als u Acetylsalicylzuur of Clopidogrel (Plavix) gebruikt kunt u die gewoon innemen.

Bij suikerziekte (Diabetes Mellitus) en gebruik van Metformine

In enkele gevallen vraagt uw cardioloog u om te stoppen met medicatie rondom het onderzoek. De cardioloog zal dit met u bespreken.

Röntgenstralen en zwangerschap

Om de opname te kunnen maken, maken we gebruik van röntgenstraling. Indien u zwanger bent, ook als u het nog niet helemaal zeker weet, vragen wij u om van tevoren telefonisch contact op te nemen met onze afdeling. Het is niet verstandig de ongeboren baby aan deze straling bloot te stellen. Het onderzoek kan weer plaatsvinden binnen tien dagen na de eerste dag van de menstruatie. Verzet zonedig uw afspraak.

Vorbereiding

Neem vóór de behandeling de volgende voorbereidingen:

- Draag bij het onderzoek geen horloge of sieraden. U kunt uw sieraden beter thuis laten.
- Indien u via de pols geholpen wordt, moeten alle ringen af zijn! Het onderzoek kan anders niet via de pols gedaan worden.
- Gebruik geen bodylotion of crème.
- U mag vóór het onderzoek eten, maar geen zware maaltijd.
- U mag een T-shirt (zonder metalen knoopjes/versiering) en sokken aanhouden.
- Ga vóór het onderzoek nog even naar het toilet. Het is erg lastig voor u als tijdens het onderzoek naar het toilet moet.

Aan het begin het onderzoek krijgt u een infuusnaald ingebracht. Hierdoor kan zo nodig medicatie worden toegediend. Tevens wordt ook een hartfilmpje (Elektrocardiogram, kortweg ECG) gemaakt.

Het onderzoek

Het onderzoek vindt plaats op de cardiokamer. Dit is een speciale kamer waar een röntgenapparaat staat. Een cardioloog

voert het onderzoek uit, in samenwerking met speciaal daarvoor opgeleide cardio-assistenten.

Tijdens het onderzoek ligt u op de onderzoekstafel. De cardio-assistent(e) desinfecteert de plaats waar de assistent u gaat prikken. Vervolgens dekt de assistent de plek toe met steriele lakens. Dit doen we om infecties te voorkomen.

In samenspraak met de cardioloog is vooraf met u besproken of de katheterisatie via de slagader van de lies of via de slagader van de pols gaat. De cardioloog geeft u eerst een prik voor de plaatselijke verdoving. De verdoving is alleen nodig voor de huid. Binnen in de bloedvaten voelt u niets.

De cardioloog prikt daarna de slagader aan en brengt vervolgens een dun buisje in het bloedvat. Door het buisje brengt de cardioloog verschillende holle draden (katheters) in. De cardioloog schuift de draden op tot in het hart. Via deze katheters spuit de cardioloog contrastmiddel in uw kransslagaderen. Tegelijkertijd maakt de cardioloog opnames met de röntgenbuis.

Op het monitorscherm kan het verloop van het bloedvat gezien worden met eventuele vernauwingen. Hier voelt u niets van. U kunt wel een kortdurend benauwd gevoel op de borst ervaren. Dit heeft te maken met het contrastmiddel.

Contrastvloeistof

Terwijl het contrastmiddel wordt ingespoten door de katheter, maakt de cardioloog filmopnames. De contrastvloeistof maakt het hart en de kransslagaderen zichtbaar voor de röntgenopnamen. Hierdoor krijgt de cardioloog een goede indruk van de werking van uw hart en de toestand van uw kransslagaderen.

Bij het inspuiten van contrastvloeistof in de kransslagaderen kunt u pijn op de borst krijgen. Als u pijn ervaart moet u dit direct zeggen. De assistent(e) kan hiertegen iets geven. Er wordt dan even met het onderzoek gewacht tot u zich weer goed voelt.

Wanneer het onderzoek klaar is, wordt het buisje verwijderd. Om het gaatje in de slagader goed te laten sluiten, wordt het bloedvat enige tijd stevig dichtgedrukt. Het onderzoek duurt ongeveer 45 tot 60 minuten. De tijd die gepland staat is een richttijd. Door onvoorziene omstandigheden kan dit wijzigen.

Na het onderzoek

Om de contrastvloeistof zo snel mogelijk uit het lichaam kwijt te raken, raden wij u aan veel te drinken: een liter vocht in zes uur. Hierdoor plast u de contrastvloeistof uit. Als u niet of weinig plast of u kortademig bent, verzoeken wij u dit te melden aan een verpleegkundige.

Bijverschijnselen en risico's

Meestal verloopt een hartkatheterisatie zonder problemen. Soms treden er bijverschijnselen op, zoals een overgevoeligheidsreactie op het contrastmiddel, afwijkingen van het hartritme of kramp van een kransslagader. Ook kan er overbelasting van de bloedsomloop ontstaan door het contrastmiddel. Hierdoor ervaart u kortademigheid.

Heeft u last van deze bijverschijnselen? Wij vragen u dit te melden bij de verpleging. De klachten gaan meestal vanzelf over of u krijgt medicijnen om de klachten tegen te gaan. Complicaties die zelden voorkomen zijn een hartinfarct of een hersenbloeding.

Na katheterisatie via de lies (femoralis procedure)

Na een katheterisatie via de lies brengt de verpleegkundige u terug naar de afdeling. Hier moet u enige tijd bedrust houden. De eerste zes uur moet u plat blijven liggen. Dit is nodig om de kans op een nabloeding zo klein mogelijk te houden. U kunt weer gewoon eten en drinken. Indien u naar het toilet wilt, vertel dit dan aan een verpleegkundige.

De eerste uren controleert een verpleegkundige regelmatig uw bloeddruk en polsslag. Het afdruk materiaal, wat soms een wat onaangenaam gevoel geeft, wordt na zes uur verwijderd. Na

het verwijderen van het afdrukmetaal moet u nog één uur bedrust houden.

Hierna mag u alleen uit bed voor toiletbezoek. Let er bij het toiletbezoek op dat u de heup aan de aangeprikte zijde zo min mogelijk buigt.

De dag na de ingreep

De volgende dag mag u beperkt bewegen. Vermijd lange afstanden. Rijdt niet zelf auto als u naar huis mag. Wij raden u aan om traplopen zoveel mogelijk te beperken. Loopt u een trap op, doe dit dan rustig, trede voor trede.

De eerste drie dagen na de ingreep

Ondersteun de wond tijdens niezen, hoesten of persen door met de hand lichte druk uit te oefenen op de plaats waar de lies is aangeprikt. Til geen zware dingen en beweeg niet teveel, zoals fietsen, auto besturen, traplopen of ramen zemen. Let op: heeft u moeite met de ontlasting, ga niet persen, maar vraag hier liever iets voor bij uw huisarts.

Uw dagelijkse activiteiten kunt u drie dagen na de behandeling hervatten, indien dit geen grote belasting vormt voor de lies. Na twee weken adviseren wij u weer met sporten of zwaar lichamelijke arbeid te beginnen.

Na katheterisatie via de pols (radialis procedure)

Na een katheterisatie via de pols draagt u een mitella totdat de polsband is verwijderd. De polsband draagt u 4 uren. Twee uren na het verwijderen van de polsband (TR-band) mag u met ontslag. De eerste twee dagen mag u niet tillen met de arm. Na de derde dag zijn er geen beperkingen meer.

De uitslag

Tijdens het onderzoek beoordeelt de cardioloog de resultaten van het onderzoek en bespreekt hij de voorlopige uitslag met u. Voor een definitieve uitslag overlegt uw cardioloog eventueel met hartchirurgen van een hartchirurgisch centrum. De uitslag hiervan bespreekt uw eigen cardioloog met u tijdens de volgende afspraak. In dit 'uitslaggesprek' hoort u ook welke

behandeling voor u het beste is, bijvoorbeeld een behandeling met medicijnen of een stentplaatsing/ballondilatatie dan wel een hartoperatie (bypassoperatie).

In afwachting van de definitieve uitslag krijgt u in elk geval een polikliniek afspraak mee, Deze afspraak is in Franciscus Vlietland. Wanneer uw oproep voor de behandeling eerder plaatsvindt dan de polikliniek afspraak, moet u uw polikliniek afspraak annuleren. Het behandelend ziekenhuis maakt direct na de behandeling een nieuwe afspraak voor u met Franciscus Vlietland

Naar huis

Bent u alleen opgenomen voor een hartkatheterisatie? Dan kunt u, afhankelijk van de aanprikplek, dezelfde dag of de volgende ochtend weer naar huis. Voelt u zich niet lekker of zijn er andere problemen? Bespreek dit met een verpleegkundige.

Rondom de plaats waar de arts geprikt heeft, kunnen blauwe plekken ontstaan. Dit zijn bloeduitstortingen. Deze plekken trekken vanzelf weer weg. Neem contact op met de huisarts als de blauwe plek pijnlijker of steeds groter wordt.

Meer informatie

Voor eventuele onduidelijkheden en vragen kunt u terecht bij uw arts of een verpleegkundige op de afdeling.